

АНАЛІЗ
результатів опитування
студентів, викладачів, роботодавців та випускників
щодо якості освітньої програми
Міжнародні економічні відносини
за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
(опитування проводилось з 10 по 15 березня 2025 р.)

Результати моніторингу студентів:

В опитуванні взяли участь 24 студенти (22 з 26 студенти денної форми, та 2 з 7 студентів заочної форми), що дозволяє отримати репрезентативну оцінку якості навчального процесу. Серед респондентів 83,33% навчаються на контрактній основі, а 16,67% – на бюджетній, що свідчить про переважання студентів, які фінансують навчання самостійно.

Загалом організація навчального процесу в університеті отримала високі оцінки. Якість викладання фахових дисциплін була визнана дуже доброю 66,67% студентів, ще 16,67% оцінили її як скоріше добру, однак 16,67% респондентів вказали на наявність певних проблем у викладанні. Аналогічна ситуація спостерігається щодо викладання загальноосвітніх дисциплін: дві третини студентів зазначили високий рівень викладання, чверть оцінили його як загалом прийнятний, тоді як 8,34% відзначили певні недоліки, які потребують вдосконалення. Відповідність змісту навчальних програм обраній спеціальності була підтверджена 62,5% студентів, ще 16,67% частково погодилися з цим твердженням, а 16,67% висловили змішані враження. Окремо варто наголосити на оцінці використання цифрових технологій у навчальному процесі, адже 66,67% студентів зазначили, що цей компонент реалізований на високому рівні, ще 29,17% вважають його достатньо якісним, і лише 4,17% висловили думку, що цей аспект потребує покращення.

Оцінка професійних якостей викладачів засвідчила переважно позитивні результати. Вільне володіння матеріалом є однією з ключових характеристик викладачів, і 79,17% студентів повністю погоджуються з тим, що їхні викладачі демонструють високий рівень знань. Разом із тим 8,33% респондентів зазначили, що ця якість є скоріше притаманною викладачам, а 12,5% висловили змішані враження. Доступність викладу матеріалу також оцінена здебільшого позитивно: 62,5% студентів вважають його повністю зрозумілим, ще 16,67% визнали його достатньо доступним, однак окремі респонденти зазначили, що у викладанні присутні елементи, які потребують доопрацювання. Готовність викладачів до взаємодії зі студентами є важливим аспектом організації навчального процесу, і 70,83% респондентів оцінили цей показник позитивно. Водночас 16,67% вважають, що рівень взаємодії залежить від конкретного викладача, а 12,5% відзначили певні проблеми у комунікації. Щодо об'єктивності оцінювання, 54,17% студентів повністю впевнені в його справедливості, ще 33,33% вважають, що загалом оцінювання є об'єктивним, однак 12,5% висловили сумніви щодо цього питання.

Джерела отримання актуальної інформації щодо навчального процесу є важливим фактором забезпечення ефективної взаємодії між студентами та викладачами. Більшість студентів орієнтуються на офіційні канали університету, зокрема 66,67% відзначили, що отримують інформацію через офіційний сайт університету. Крім того, 58,33% комунікують безпосередньо з викладачами, а 54,17% використовують електронні навчальні платформи, такі як Moodle. Однак варто зазначити, що 37,5% студентів використовують соціальні мережі та месенджери як додаткове джерело інформації, що свідчить про потребу інтеграції сучасних цифрових комунікаційних засобів у навчальний процес.

Загальна задоволеність навчанням в університеті є високою. Серед студентів, які взяли участь в опитуванні, 41,67% висловили абсолютне задоволення навчальним процесом, ще 37,5% зазначили, що їм скоріше подобається навчатися. Водночас 16,67% мають змішані враження, а 4,17% висловили незадоволеність навчанням. Оцінка освітнього середовища також є доволі позитивною: 45,83% студентів повністю задоволені його якістю, 41,67% вважають його прийнятним, однак 12,5% вказали на певні аспекти, які потребують удосконалення. Безпека умов навчання отримала високі оцінки: 62,5% студентів зазначили, що умови навчання є абсолютно безпечними, а ще 33,33% вважають їх загалом безпечними.

Оцінка перспектив подальшого вибору університету, інституту та освітньої програми також свідчить про доволі високий рівень задоволеності. Половина студентів зазначили, що обрали б університет знову, ще 33,33% схиляються до цього вибору. Щодо повторного вибору факультету, 54,17% висловили впевненість у своєму виборі, а 29,17% схиляються до позитивної оцінки. Аналогічна ситуація спостерігається щодо вибору освітньої програми: 45,83% студентів цілковито задоволені своїм вибором, а 33,33% вважають його загалом правильним.

Результати моніторингу засвідчують загалом позитивну оцінку якості освітньої програми Міжнародні економічні відносини за другим (магістерським) рівнем вищої освіти серед студентів. Високий рівень задоволеності спостерігається щодо якості викладання фахових дисциплін, використання цифрових технологій та безпечності умов навчання. Разом із тим, окремі аспекти потребують удосконалення, зокрема відповідність змісту навчальних програм очікуванням студентів, об'єктивність оцінювання, комунікація між студентами та викладачами, а також залучення роботодавців до навчального процесу.

Результати моніторингу викладачів:

Згідно з отриманими результатами, більшість респондентів є викладачами та адміністративними співробітниками Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, а саме, представниками НІІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу». В опитування прийняло участь 6 викладачів, що забезпечують викладання дисциплін на освітній програмі.

Викладачі зазначили, що студентам надається вичерпна інформація щодо змісту навчальних дисциплін через різні комунікаційні платформи. Важливим елементом інформаційного забезпечення є використання офіційних сайтів

факультету та кафедри, а також онлайн-платформ, таких як Moodle, Microsoft Office і Zoom. Крім того, активно застосовуються месенджери та електронна пошта, що сприяє швидкому та зручному доступу студентів до навчальних матеріалів. Така багатоканальна комунікація підтверджує високий рівень інтеграції цифрових технологій у навчальний процес.

У процесі викладання дисциплін активно використовуються сучасні навчальні технології. Серед них особливе місце займають Moodle, Zoom та Microsoft Office, які забезпечують дистанційну підтримку навчального процесу. Водночас спостерігається тенденція до активного використання методів інтерактивного навчання, зокрема мозкового штурму, кейсових технологій та логічних ігор. Використання цифрових платформ та методів активного навчання свідчить про адаптивність освітнього процесу до сучасних викликів і сприяє підвищенню якості підготовки фахівців.

Організація освітнього процесу загалом отримала позитивні оцінки викладачів. Зокрема, більшість респондентів відзначила задоволеність системою вибору дисциплін та достатню кількість аудиторних годин для викладання навчальних курсів. Окремо підкреслюється, що студенти мають можливість активно залучатися до наукових досліджень, що сприяє розвитку їхніх аналітичних та дослідницьких навичок. Враховуючи ці чинники, можна зробити висновок, що освітня програма відповідає академічним стандартам та забезпечує належний рівень підготовки магістрів.

Оцінка відповідності освітньої програми вимогам ринку праці засвідчує її актуальність. Абсолютна більшість викладачів вважає, що програма повною мірою відповідає потребам сучасної галузі та забезпечує студентів необхідними компетентностями для подальшої професійної діяльності. Крім того, позитивно оцінено безпечність умов навчання, доступність інформації про освітню діяльність на сайті університету та загальну якість освітнього середовища.

Окрему увагу викладачі приділили питанню академічної доброчесності. Підтверджено наявність чітких стандартів та принципів, що гарантують нульову толерантність до порушення академічної етики. Водночас система підвищення кваліфікації викладачів отримала позитивні відгуки, що свідчить про ефективне функціонування механізмів професійного розвитку. Втім, деякі респонденти відзначили, що система заохочення викладачів потребує подальшого вдосконалення, оскільки наразі її ефективність оцінюється неоднозначно.

Серед основних пропозицій щодо вдосконалення освітньої програми викладачі наголошують на необхідності розширення практичної складової навчання. Зокрема, акцент зроблено на залученні більшої кількості фахівців-практиків до викладання дисциплін, що дозволить студентам отримати прикладні знання та навички, необхідні для успішної професійної діяльності. Додатково пропонується оновлення змісту дисциплін відповідно до сучасних економічних тенденцій. Варто зазначити, що частина викладачів вважає зміни необов'язковими, що свідчить про загальне задоволення якістю програми.

Освітня програма магістерського рівня «Міжнародні економічні відносини» є актуальною та конкурентоспроможною. Вона відповідає сучасним вимогам ринку праці, забезпечує високий рівень академічної доброчесності та інтегрує цифрові технології у навчальний процес. Разом з тим, існують можливості для подальшого вдосконалення програми, зокрема через розширення

практикоорієнтованого компоненту навчання та активніше залучення експертів-практиків.

Результати моніторингу випускників та роботодавців:

Аналіз проведеного моніторингу показав, що більшість випускників кафедри позитивно оцінюють свій навчальний досвід. Середня оцінка якості викладання на факультеті становить 9 за десятибальною шкалою, що свідчить про високий рівень задоволеності випускників рівнем підготовки та методикою викладання навчальних дисциплін. Більшість респондентів зазначила, що мали можливість вибору дисциплін під час навчання. Спостерігаємо невисокий рівень участі у міжнародних академічних програмах, переважно через різницю між випускниками різних років випуску.

Випускники позитивно оцінюють відповідність освітньої програми сучасним тенденціям розвитку спеціальності та галузі. Аналогічна ситуація спостерігається щодо відповідності програми потребам ринку праці.

Аналіз також свідчить про досить високу частку працевлаштованих випускників. Понад 40% вже працювали на момент закінчення університету, більше 30 % знайшли роботу відразу після випуску, а ще майже 10% знайшли роботу через певний час. Інші випускники повідомили, що не шукали роботу після завершення навчання.

Аналіз відповідності місця роботи здобутій спеціальності показав, що ситуація серед випускників є неоднозначною: 40% випускників працюють безпосередньо за своєю спеціальністю, ще 40% – за суміжним фахом. Водночас 20% випускників змінили сферу діяльності та працюють у галузях, що не пов'язані з їхньою освітою..

Щодо легкості пошуку роботи за фахом, думки випускників розділилися майже рівномірно: 25% випускників вважають, що знайти роботу за спеціальністю відносно легко, ще 25% заявили, що це, навпаки, скоріше складно. Також 25% опитаних не змогли дати однозначну відповідь на це питання. Водночас 17% випускників відзначили, що працевлаштування за фахом не викликало жодних труднощів, тоді як 8% вказали на значні проблеми у пошуку роботи.

Попри окремі труднощі, більшість випускників загалом задоволені вибором своєї освітньої програми та знову зробили б такий самий вибір. 60% випускників безумовно повторили б своє рішення щодо спеціальності, 25% опитаних схиляються до позитивної відповіді. 17% випускників вважають, що, маючи можливість обирати знову, вони, скоріше за все, обрали б іншу програму.

Роботодавці які взяли участь в опитуванні є представниками різних сфер, більшість з них працюють у приватному секторі. Керівні посади на підприємствах/установах займають більшість з них. Понад 80% опитаних роботодавців підтвердили працевлаштованість зараз на їх підприємствах випускників нашої ОП та планують надалі пропонувати роботу нашим випускникам. Якість підготовки випускників університету за цими нашою освітньою програмою “Міжнародні економічні відносини” оцінена за десятибальною шкалою в 9,5. Більшість респондентів на питання “Яким чином залучені до підготовки та реалізації освітніх програм?” 55% зазначили, що

надають рецензії / відгуки стосовно освітніх програм, 36% – беруть участь в проектуванні та удосконаленні програми, 27% беруть участь у позанавчальних заходах (тренінги, майстер-класи, семінари тощо). Майже 40% опитаних роботодавців, зазначили, що їх пропозиції були повністю враховані під час проектування та удосконалення ОПП, майже 30% – скоріш враховані. 65% респондентів зазначили, що цілі освітніх програм та програмні результати навчання повністю зрозумілі, 10% – скоріше зрозумілі, 10% – важко відповісти.

Освітня програма враховує сучасні тенденції розвитку спеціальності, галузі – 95% респондентів згодні повністю. Освітня програма враховує потреби ринку праці: повністю згодні – 90%. Освітня програма враховує інтереси та пропозиції роботодавців: повністю згодні – 95%. Навчання за освітньою програмою дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності: повністю згодні – 85%, скоріше згодні – 10%, повністю незгодні – 5%.

Понад 70 % респондентів зазначили, що практична підготовка випускників їх повністю влаштовує, і майже 30 % - скоріше влаштовує. Для підвищення рівня практичної підготовки надійшли пропозиції від респондентів - запропонування більше практичних кейсів; та офлайн заняття.

Майже 70 % роботодавців повністю влаштовує ступінь їх залучення до організації та реалізації освітнього процесу.

На питання «Чи бачите Ви певні недоліки в освітній програмі?» – майже всі респонденти зазначали, що недоліки відсутні і лише 1 респондент – вказав так. Але які саме недоліки наявні в опитуванні не зазначив.

Загальні висновки:

Загалом опитані групи стейкхолдерів позитивно оцінили якість освітньої програми.

Викладачі продемонстрували високий рівень задоволеності організацією освітнього процесу та умовами праці, запропонували поглибити практичну компоненту навчання та активніше залучати до освітнього процесу експертів-практиків.

Студенти також в цілому задоволені навчанням на ОП, але маємо деякі зауваження щодо об'єктивності оцінювання, комунікації між студентами та викладачами та розширення залученості роботодавців до навчального процесу.

Випускники та роботодавці позитивно оцінили якість освітньої програми та запропонували проведення більшої кількості практичних кейсів та офлайн-навчання.

Результати опитування було розглянуто на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та логістики, протокол №14 від 17.03.2025 р.

Гарант ОП

Владислав ГОНЧАРЕНКО